

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

про роботу Фонду державного майна України та хід виконання Державної програми приватизації за 9 місяців 2017 року*

Загальні підсумки приватизації та управління державною власністю за 9 місяців 2017 року

Протягом звітного періоду в Україні державну форму власності змінили 119 об'єктів, у тому числі об'єкти груп: А – 90, В, Г – 7, Д – 10, Е – 5, Ж – 7.

Протягом відповідного періоду 2016 року в Україні державну форму власності змінили 90 об'єктів, у тому числі об'єкти груп: А – 73, В, Г – 3, Д – 11, Е – 1, Ж – 2.

Упродовж звітного періоду органи приватизації за угодами з органами місцевого самоврядування змінили комунальну форму власності 348 об'єктів, з яких 347 об'єктів групи А та 1 об'єкт групи Ж.

Протягом відповідного періоду 2016 року в Україні змінили комунальну форму власності 206 об'єктів, з яких 204 об'єкти групи А та 2 об'єкти групи Д.

Законом України від 21 грудня 2016 року № 1801-VIII «Про Державний бюджет України на 2017 рік» Фонду державного майна України (далі – Фонд) встановлено завдання з надходження коштів від приватизації державного майна до державного бюджету обсягом 17,1 млрд грн.

За 9 місяців 2017 року від продажу державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації, надійшло 3 302,898 млн грн, з яких із урахуванням залишку на початок звітного періоду в сумі 33,2 тис. грн до загального фонду державного бюджету перераховано 3 302,752 млн грн. Цей показник є найвищим починаючи з 2012 року.

Крім того, від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягали приватизації, надійшло та перераховано до загального фонду державного бюджету 2 435,3 тис. грн.

За 9 місяців 2016 року до загального фонду державного бюджету від продажу державного майна перераховано 72,856 млн грн.

Крім того, від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягали приватизації, до загального фонду державного бюджету перераховано 3,5865 млн грн.

Для забезпечення виконання завдань з надходження коштів від приватизації до державного бюджету Фондом вживається комплекс відповідних заходів.

Так, відповідно до статті 5 Закону України «Про Фонд державного майна України» та з метою виконання постанови Кабінету Міністрів України від 12 травня 2015 року № 271 «Про проведення прозорості та конкурентної приватизації у 2015 – 2016 роках» (із змінами) відповідними наказами Фонду затверджено Перелік об'єктів груп В, Г, Е, які підлягають продажу в 2017 році, План-графік виставлення об'єктів груп В, Г, Е на продаж в 2017 році, Переліки об'єктів груп В, Г, які підлягають підготовці до продажу в 2017 році, та Помісячні графіки завершення підготовки об'єктів груп В, Г до продажу в 2017 році.

Крім того, затверджено План-графік очікуваного надходження у 2017 році грошових коштів від продажу об'єктів приватизації державної власності груп А, Д та Ж, у тому числі разом із земельними ділянками, та орієнтовний перелік об'єктів, які пропонуватимуться до продажу у 2017 році. Протягом року планується забезпечити надходження до державного бюджету від продажу об'єктів груп А, Д та Ж у розмірі 82,398 млн грн, у тому числі 8,015 млн грн – від продажу земельних ділянок. Загалом до продажу у 2017 році пропонуватиметься 258 об'єктів, у тому числі 104 об'єкти разом із земельними ділянками.

* Друкується в скороченому вигляді. Повний текст довідки розміщено на офіційному сайті ФДМУ www.spfu.gov.ua. – Прим. ред.

За 9 місяців 2017 року оголошено 18 конкурсів з продажу пакетів акцій акціонерних товариств (АТ), у тому числі 10 – повторно. 22 серпня ц. р. за конкурсом продано 99,5 %-вий пакет акцій ПрАТ «Івано-Франківський локомотиворемонтний завод» за ціною 33,92 млн грн. Переможцем конкурсу став орган місцевого самоврядування – Івано-Франківська міська рада. На фондових біржах продано 16 пакетів акцій.

У звітному періоді Фондом проведено конкурс з відбору радника для підготовки до приватизації та продажу пакета акцій ПАТ «Центренерго». За результатами конкурсу укладено договір з польським відділенням компанії Ernst&Young.

Фондом здійснюється системна робота з оновлення приватизаційного законодавства шляхом внесення комплексних змін до законодавства з питань приватизації.

Так, з метою удосконалення законодавства у сфері приватизації, скорочення процедур приватизації, забезпечення високих темпів, прозорості та відкритості приватизаційного процесу, залучення широкого кола інвесторів до придбання державної власності Фондом у звітному періоді підготовлено проект нової редакції Закону України «Про приватизацію державного майна» (реєстраційний № 7066 від 19.09.2017), який 09.11.2017 прийнято Верховною Радою України у першому читанні за основу. У цьому законопроекті зібрано провідний європейський досвід, проаналізовано практику української приватизації попередніх років, передбачається об'єднання всіх приватизаційних законів в один, а також удосконалення самої процедури приватизації.

З метою забезпечення впровадження сучасних технологій продажу, відкритості та прозорості продажу об'єктів малої приватизації наказом Фонду від 19.07.2017 № 1143 затверджено Порядок проведення пілотного проекту з продажу об'єктів малої приватизації із застосуванням електронної торгової системи «Prozorro.Продажі», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України за № 1095/30963 від 06.09.2017.

У звітному періоді надходження до державного бюджету від оренди державного майна становить 756,7 млн грн (планове завдання – 1,6 млрд грн).

З метою подолання негативної тенденції щодо зменшення орендної бази Фондом активізовано роботу з пошуку нових об'єктів оренди та оптимізації законодавства у сфері орендних відносин. Особливу увагу Фонду було акцентовано на формуванні переліку потенційних об'єктів ЄМК.

Станом на 01 жовтня 2017 року є чинними 18 900 договорів оренди державного майна, укладених органами приватизації, та вживаються відповідні заходи щодо забезпечення виконання орендарями умов договорів оренди.

Станом на 01 жовтня 2016 року від оренди державного майна до державного бюджету надійшло 770,9 млн грн.

У сфері корпоративного управління Фонд разом із регіональними відділеннями відповідно до чинного законодавства здійснює повноваження щодо управління корпоративними правами держави стосовно 316 об'єктів.

За оперативними даними, станом на 01.10.2017 Фонд забезпечив надходження до Державного бюджету України коштів від сплати дивідендів на корпоративні права держави, пені за несвоєчасно сплачені дивіденди та відрахування частини чистого прибутку господарських товариств, що перебувають у управлінні Фонду, на загальну суму 917,101 млн грн.

Загалом Фонд забезпечив надходження до державного бюджету в сумі майже 1 980,00 млн грн.

Підсумки приватизації державного майна

Приватизація об'єктів груп А, Д, Ж

З метою забезпечення у 2017 році та надходжень до державного бюджету від приватизації об'єктів державної власності груп А, Д та Ж, у тому числі разом із земельними ділянками, наказом Фонду від 30 січня 2017 року № 135 «Про затвердження плану-графіка очікуваного надходження у 2017 році грошових коштів від продажу об'єктів приватизації державної власності груп А, Д та Ж, у тому числі разом із земельними ділянками, та орієнтовного переліку об'єктів, які пропонуватимуться до продажу у 2017 році» затверджено завдання щодо надходження коштів у розрізі груп об'єктів та регіонів.

Зазначеним наказом встановлено завдання з надходження коштів від приватизації об'єктів державної власності груп А, Д та Ж у 2017 році у розмірі 82,398 млн грн, у тому числі від продажу земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти приватизації, – 8,015 млн грн, та визначено орієнтовний перелік із 258 об'єктів, які пропонуватимуться до продажу у 2017 році, у тому числі 104 об'єкти разом із земельними ділянками.

Для забезпечення прозорості приватизації та з метою інформування потенційних покупців орієнтовний перелік об'єктів державної власності груп А, Д та Ж, які пропонуватимуться до продажу у 2017 році, опубліковано в газеті «Відомості приватизації» від 08.02.2017 № 10 (1030).

Зазначеним наказом встановлено завдання з надходження коштів від приватизації об'єктів державної власності груп А, Д та Ж за 9 місяців 2017 року у розмірі 59,749 млн грн, у тому числі від продажу земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти приватизації, – 3,735 млн грн.

У розрізі груп завдання з надходження коштів визначено в таких розмірах:

- ▶ група А – 48,591 млн грн (у тому числі 2,040 млн грн – від продажу земельних ділянок);
- ▶ група Д – 3,737 млн грн (у тому числі 1,290 млн грн – від продажу земельних ділянок);
- ▶ група Ж – 7,421 млн грн (у тому числі 405,00 тис. грн – від продажу земельних ділянок).

Протягом 9 місяців 2017 року приватизовано 107 об'єктів державної власності груп А, Д та Ж, у тому числі 19 об'єктів разом із земельними ділянками. Продаж об'єктів разом із земельними ділянками у цьому періоді здійснили регіональні відділення Фонду по Вінницькій, Житомирській, Закарпатській, Кіровоградській, Львівській, Полтавській, Хмельницькій, Чернівецькій та Чернігівській областях.

Надходження коштів від продажу об'єктів груп А, Д та Ж за 9 місяців 2017 року (сума коштів відповідно до укладених договорів купівлі-продажу) становить 102,463 млн грн, у тому числі від продажу земельних ділянок – 2,665 млн грн.

Фактичне надходження коштів за 9 місяців 2017 року від продажу об'єктів груп А, Д та Ж становить 112,391 млн грн, у тому числі від продажу земельних ділянок – 2,416 млн грн.

За відповідний період 2016 року приватизовано 86 об'єктів державної власності груп А, Д та Ж, у тому числі 10 об'єктів разом із земельними ділянками.

Надходження коштів від продажу об'єктів груп А, Д та Ж за 9 місяців 2016 року становить 59,606 млн грн, у тому числі від продажу земельних ділянок – 2,856 млн грн.

Для вирішення питання пошуку покупців у процесі приватизації об'єктів державної власності груп А, Д та Ж Фондом вживаються такі заходи:

- ▶ постійно оприлюднюються в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації та на офіційному веб-сайті Фонду накази про включення зазначених об'єктів до переліків об'єктів, що підлягають приватизації, інформаційні повідомлення про оголошення продажу та умови продажу об'єктів;
- ▶ застосовуються спрощені способи продажу об'єктів, що не користуються попитом у потенційних покупців, шляхом продажу на аукціонах за методом зниження ціни, а також продаж об'єктів на аукціонах в електронній формі;
- ▶ підписано Меморандум про співпрацю з 16 біржами щодо впровадження продажу об'єктів малої приватизації на аукціонах в електронній формі.

Основними проблемами, які перешкоджають процесу приватизації об'єктів державної власності груп А, Д, Ж, є:

- ▶ зменшення попиту на об'єкти нерухомості внаслідок зниження купівельної спроможності покупців;

- ▶ відсутність заяв на конкурс з відбору виконавців робіт із землеустрою;
- ▶ відсутність правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомості унеможливує реєстрацію права власності на земельні ділянки та виготовлення документації із землеустрою, оскільки статтею 50 Закону України «Про землеустрій» встановлено, що складовою проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок є копії правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомого майна, які розташовані на земельних ділянках (за наявності таких об'єктів);
- ▶ поширення на об'єкти приватизації дії частини дев'ятої статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності», згідно з якою щодо нерухомого майна об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації, не можуть вчинятися дії, наслідком яких може бути його відчуження;
- ▶ надання органами влади пропозицій до переліку об'єктів, що підлягають приватизації, одних і тих самих підприємств. При цьому проблемні питання, які унеможлилювали приватизацію підприємств у минулі роки, органами управління не вирішуються;
- ▶ пропонування органами управління до приватизації підприємств, які перебувають на межі банкрутства, є збитковими та непривабливими для потенційних покупців. У зв'язку з цим підготовка таких підприємств до продажу потребує значних фінансових витрат, оскільки у них відсутні кошти на виготовлення правовстановлюючих документів, проведення аудиту тощо.

Приватизація об'єктів групи Е

З метою виконання завдань з надходження коштів від приватизації державного майна групи Е до державного бюджету наказом Фонду від 20 січня 2017 року № 71 затверджено перелік об'єктів групи Е, що підлягають приватизації у 2017 році.

Протягом 9 місяців 2017 року апаратом Фонду здійснювалися такі заходи з підготовки до приватизації та продажу об'єктів групи Е:

прийнято рішення про приватизацію пакетів акцій ПАТ «Науково-виробничий концерн «Наука» та ПАТ ДАК «Національна мережа аукціонних центрів»;

оголошено 12 аукціонів з продажу 8 об'єктів групи Е (ПРАТ «М'ясо-молочний комплекс «Сіверський», ПРАТ «Тюмень-Медико-Сміла», ПРАТ «Іста-Центр», СП ТОВ «Керамнадра», ПРАТ «М-Сервіс», ТОВ «Учбово-атестаційний центр по неруйнівному контролю», ПРАТ «Президент-Готель», ПРАТ «Спільне українсько-казахстансько-російське підприємство з виробництва ядерного палива»).

Протягом звітного періоду апаратом Фонду укладено 3 договори купівлі-продажу об'єктів групи Е, а саме: ПАТ «Український банк реконструкції та розвитку» розміром 99,9 % за ціною 82,83 млн грн (аукціон з продажу відбувся у 2016 році), ПРАТ «Спільне українсько-казахстансько-російське підприємство з виробництва ядерного палива» розміром 33,333 % за ціною 47,799 млн грн та ТОВ «Учбово-атестаційний центр по неруйнівному контролю» розміром 25 % за ціною 8,869 тис. грн.

Регіональним відділенням Фонду по Черкаській області укладено 1 договір купівлі-продажу об'єкта групи Е (колективне підприємство «Уманське міжгосподарське підприємство по виробництву комбікормів»), від продажу якого до державного бюджету надійшло 113,790 тис. грн.

За відповідний період 2016 року Фондом укладено 1 договір купівлі-продажу об'єкта групи Е (ТОВ «Будильський експериментальний завод»), надходження коштів від продажу якого становить 3,794 млн грн.

Продаж пакетів акцій об'єктів груп В, Г на пільгових умовах, аукціонах, у тому числі на фондових біржах, за конкурсами з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону

Пільговий продаж

У звітному періоді Фондом проведено пільговий продаж акцій ПАТ «Криворізька теплоцентраль» та ПАТ «Київпассервіс», за результатами проведення якого до державного бюджету перераховано 30,60 тис. грн.

З метою подальшої приватизації державного пакета акцій ПАТ «Криворізька теплоцентрально» Фонд розробив проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану розміщення акцій публічного акціонерного товариства «Криворізька теплоцентрально». Проектом плану розміщення акцій пропонується консолідація пакета акцій, який передбачає до продажу за конкурсом, з нереалізованими у ході пільгового продажу акціями товариства з подальшим виставленням на продаж державного пакета акцій у розмірі 99,986 % статутного капіталу товариства за конкурсом з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону в термін до 30 листопада 2018 року. Проект розпорядження погоджено заінтересованими органами влади та підготовлено для подання до Мін'юсту для проведення правової експертизи.

Продаж на фондових біржах

Протягом 9 місяців 2017 року Фонд здійснював у процесі приватизації продаж пакетів акцій через фондові біржі. Для залучення широкого кола покупців на засадах прозорості та відкритості Фонд уклав договори про спільну діяльність з 8 фондовими біржами.

З метою пошуку покупців інформація про продаж державних пакетів акцій АТ Фондом систематично розміщується у засобах масової інформації, зокрема в газеті «Відомості приватизації», на сайті Фонду та в бюлетенях бірж як організаторів торгів.

Протягом звітного періоду на фондових біржах було заплановано та проведено 503 торговельні сесії.

На торгах через фондові біржі запропоновано до продажу 46 пакетів акцій АТ, що належать державі, загальною номінальною вартістю 453,989 млн грн.

За підсумками торгів на фондових біржах продано 16 пакетів акцій підприємств (15 пакетів акцій групи В та 1 – групи Г) загальною початковою ціною 2,504 млрд грн, а саме: ПрАТ «Арксі», ПрАТ «Іскра», ПАТ «Сільськогосподарське підприємство «Селекція-племресурси», ПАТ «Кіровоградський комбінат по випуску продовольчих товарів», ПАТ «Буркутець», ПАТ «Червоний чабан», ПАТ «Кам'янець-Подільськийсільмаш» (група Г), ПАТ по газопостачанню та газифікації «Коростишівгаз», ПАТ «Пересувна механізована колона – 4», ВАТ «Генічеський машинобудівний завод», ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго», ПАТ «Київенерго», ПАТ «ДТЕК Західенерго», ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго», ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго» та ПАТ «Гайворонський тепловозоремонтний завод». Загальна вартість проданих пакетів за укладеними контрактами становить 3,072 млрд грн.

Від продажу пакетів акцій на фондових біржах до державного бюджету з початку року надійшло 3,073 млрд грн (у тому числі 760,00 тис. грн неустойки, що стягнуто на користь держави у зв'язку з порушенням покупцем термінів сплати біржового контракту на купівлю-продаж акцій за результатами аукціону з продажу пакета акцій ПАТ «Гайворонський тепловозоремонтний завод»), що є найвищим показником надходжень від приватизації, починаючи з 2012 року.

Про ефективність способу продажу на фондових біржах свідчить продаж пакетів акцій енергетичних компаній, а саме: ПАТ «Київенерго», ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго», ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго», ПАТ «ДТЕК Західенерго», ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго», які продано на суму 3,054 млрд грн, що у 27,4 раза вище за їх номінальну вартість, у 1,2 раза вище за оціночну/початкову вартість та у 1,9 раза вище за ринкову вартість. Зокрема, ціна продажу акцій ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго» перевищила початкову у 2 рази.

На відкритих грошових регіональних аукціонах (далі – ВГРА) та спеціалізованих аукціонах за гроші пакети акцій до продажу у звітному періоді не пропонувалися.

За відповідний період 2016 року на фондових біржах продано 12 пакетів акцій підприємств групи В загальною вартістю за укладеними

контрактами 9,174 млн грн, на ВГРА продано 1 пакет акцій на суму 2,466 млн грн. Надходження коштів до державного бюджету від продажу акцій АТ на фондових біржах та ВГРА становить 11,640 млн грн.

Аналіз пакетів акцій, виставлених та проданих протягом звітного періоду на фондових біржах, свідчить про таке:

- більшість з виставлених та проданих акцій не котирується на організованому біржовому ринку України, що вказує на відсутність ринкової (сформованої фондовим ринком) ціни на акції та відсутність намагань з боку самих АТ та інвесторів до визначення ринком вартості акцій та до підтримки їх ліквідності;
- акції вже неодноразово пропонувалися до продажу у процесі приватизації різними способами та залишилися непроданими;
- у ході торгів у процесі приватизації через фондові біржі відсутність заявок на пакети протягом тривалого часу змусила Фонд за встановленою процедурою знижувати ціну пропозиції для досягнення продажу. Зниження початкової ціни дало можливість продати неліквідні пакети, завершити приватизацію восьми АТ та одержати кошти до державного бюджету.

Продаж за конкурсами

З метою організації проведення конкурсів з продажу пакетів акцій Фонд за період з 01.01.2017 по 30.09.2017 у газеті «Відомості приватизації» оприлюднив 18 (10 – повторно) інформаційних повідомлень про проведення конкурсів з продажу пакетів акцій 8 АТ.

Апарат Фонду оголосив 15 (9 – повторно) конкурсів з продажу пакетів акцій семи АТ: ПАТ «Херсонська теплоелектроцентрально» розміром 99,833 % за початковою ціною 155,00 млн грн, ПрАТ «РІТМ» розміром 51,199 % за початковою ціною 4,350 млн грн, ПАТ «Укрпапірпром» розміром 99,953 % за початковою ціною 11,260 млн грн, ПрАТ «Укрнафтопродукт» розміром 50 % за початковою ціною 28,415 млн грн, ПрАТ «Івано-Франківський локомотиворемонтний завод» (група Г) розміром 99,5 % за початковою ціною 33,920 млн грн, ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ» розміром 99,912 % за початковою ціною 97,00 млн грн та ПрАТ «Закарпатський завод «Електроавтоматика» розміром 94,534 % за початковою ціною 12,00 млн грн.

Регіональним відділенням Фонду по Черкаській області оголошено 3 конкурси (1 – повторно) з продажу пакета акцій ПАТ «Спектр – Сміла» (група В) розміром 99,998 % за початковою ціною 36,719 млн грн та 35,157 млн грн.

Протягом звітного періоду відбувся продаж пакета акцій ПрАТ «Івано-Франківський локомотиворемонтний завод» (група Г) розміром 99,5 % за ціною 33,920 млн грн. Переможцем конкурсу вперше визначено орган місцевого самоврядування – Івано-Франківську міську раду, з якою укладено договір купівлі-продажу.

Для забезпечення відкритості проведення конкурсів та з метою більшої інформованості потенційних покупців Фонд у звітному періоді оприлюднив у газеті «Відомості приватизації» інформаційні повідомлення про початок підготовки до проведення конкурсів з продажу пакетів акцій 28 підприємств.

За відповідний період 2016 року Фондом договори купівлі-продажу пакетів акцій за конкурсами не укладалися.

Продаж стратегічно важливих підприємств та підприємств-монополістів

У звітному періоді відбувся продаж пакетів акцій АТ, що займають монополічне становище на загальнодержавному ринку відповідних товарів (робіт, послуг) або мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, а саме: ПрАТ «Івано-Франківський локомотиворемонтний завод» (за конкурсом) та ПАТ «Кам'янець-Подільськийсільмаш» (на фондовій біржі). До державного бюджету від продажу цих об'єктів перераховано 34,485 млн грн.

Управління державним майном

Оренда державного майна

Фонд відповідно до повноважень, визначених законами України «Про Фонд державного майна України», «Про оренду державного та комунального майна», здійснює разом з Кабінетом Міністрів України державну політику у сфері оренди державного майна та виконує функції орендодавця державного майна.

На 01 жовтня 2017 року загальна кількість чинних договорів оренди державного майна, які укладені органами приватизації, становить 18 900, у тому числі:

82 договори оренди єдиних майнових комплексів державних підприємств (далі – ЄМК ДП);

28 договорів оренди єдиних майнових комплексів структурних підрозділів державних підприємств (далі – ЄМК структурних підрозділів);

- 18 468 договорів оренди нерухомого майна державних підприємств;
- 297 договорів оренди державного нерухомого майна, що перебуває на балансі господарських товариств;
- 25 договорів оренди іншого окремого індивідуально визначеного майна, що перебуває на балансі господарських товариств.

Із загальної кількості договорів оренди 884 договори укладено щодо державного майна, розташованого на тимчасово окупованій території АР Крим та м. Севастополя, 968 договорів – договори оренди державного майна, розташованого в населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, перелік яких визначено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04 листопада 2014 року № 1085 (у редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2015 року № 1276) «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення».

Тенденція щодо зменшення кількості договорів порівняно з початком року обумовлена прийняття рішення щодо перетворення УДППЗ «Укрпошта» на публічне акціонерне товариство.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» річне бюджетне завдання з надходження від орендної плати за користування цілісними майновими комплексами та іншим державним майном встановлено в розмірі 1,6 млрд грн. З метою його виконання наказом Фонду від 17 лютого 2017 року № 251 встановлено відповідні завдання Фонду та його регіональним відділенням.

За результатами роботи за 9 місяців 2017 року органами приватизації забезпечено надходження коштів від оренди державного майна до Державного бюджету України в розмірі 756,7 млн грн, що підтверджено довідкою Державної казначейської служби України.

Органами приватизації здійснюється систематичний контроль за виконанням орендарями умов договорів оренди і у разі їх порушення вживаються заходи щодо захисту майнових інтересів держави. Так, станом на 01 жовтня 2017 року за результатами проведеної роботи розмір виявленої заборгованості орендарів перед державним бюджетом, що не сплачена більш як три місяці поспіль, становить 121,0 млн грн (без урахування даних за договорами оренди державного майна, розташованого на окупованій території АР Крим та м. Севастополя і в зоні проведення антитерористичної операції (АТО), у тому числі 11,5 млн грн заборгованості, виявленої органами приватизації у звітному періоді).

За результатами проведеної органами приватизації роботи, заборгованість у сумі 23,9 млн грн перебуває у процесі стягнення відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», щодо суми 56,3 млн грн здійснюються заходи відповідно до вимог Закону України «Про виконавче провадження», заборгованість у сумі 19,9 млн грн перебуває на стадії судового розгляду, щодо решти заборгованості здійснюється досудове врегулювання.

Крім того, заборгованість за договорами оренди державного майна, розташованого на території Донецької та Луганської областей, з урахуванням статті 7 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» становить 50,2 млн грн (з них заборгованість у сумі 25,0 млн грн стягується відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», щодо заборгованості у сумі 2 млн грн здійснюються заходи відповідно до вимог Закону України «Про виконавче провадження», щодо решти заборгованості здійснюється досудове врегулювання).

Орендарям, які мають заборгованість перед державним бюджетом зі сплати орендної плати, органами приватизації нараховано близько 61,6 млн грн пені (у тому числі – 8,9 млн грн у 2017 році), відповідно до умов договорів оренди – штрафів на суму 7,3 млн грн (у тому числі – 0,7 млн грн у 2017 році), а також у зв'язку із несвоєчасним поверненням орендарями майна після закінчення терміну дії договорів оренди – 138,1 млн грн (16,0 млн грн – у 2017 році) неустойки (без урахування даних за договорами оренди державного майна, розташованого на тимчасово окупованій території АР Крим та м. Севастополя). Також нараховано близько 13,7 млн грн пені (у тому числі – 5,5 млн грн у 2017 році) та 16,1 млн грн (0,84 млн грн – у 2017 році) неустойки за договорами оренди державного майна, розташованого у зоні проведення АТО.

Завдяки проведеної органами приватизації роботі у звітному періоді орендарями сплачено близько 3,9 млн грн пені, 1,3 млн грн неустойки, а також погашено заборгованість з орендної плати у сумі 7,26 млн грн. Стягнення решти нарахованих штрафних санкцій здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Протягом 9 місяців 2017 року Фондом здійснювалася робота щодо забезпечення захисту майнових прав держави стосовно об'єктів оренди, що розташовані на тимчасово окупованій території АР Крим та м. Севастополя і у зоні проведення АТО.

Так, у звітному періоді 2017 року органами приватизації в процесі здійснення заходів з контролю за договорами оренди на зазначених територіях було зафіксовано суми недоотриманої у зв'язку з незаконною анексією території АР Крим та м. Севастополя та проведенням бойових дій у зоні проведення АТО орендної плати в розмірі:

- 72,5 млн грн – за договорами оренди державного майна, яке розташоване на тимчасово окупованій території АР Крим та м. Севастополя;
- 76,7 млн грн – за договорами оренди державного майна, яке розташоване на території Донецької та Луганської областей.

Зазначена інформація узагальнюється та в подальшому надається правоохоронним органам з метою захисту майнових прав держави, а також за потребою іншим органам державної влади.

З метою реалізації державної політики у сфері оренди державного майна Фондом здійснюється системна та послідовна робота щодо удосконалення нормативно-правового регулювання та методологічного забезпечення у сфері орендних відносин.

Так, у звітному періоді, зокрема, розроблено:

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін в додаток 2 Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу», метою якої є вирішення проблемних питань щодо визначення орендної ставки за оренду державного майна для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері позашкільної освіти;
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення конкурсу на право оренди державного майна», метою якої є запобігання зловживанням недобросовісних учасників конкурсу на право оренди державного майна, що створюють необґрунтовані перешкоди до укладення договору оренди;
- наказ Фонду від 13 січня 2017 року № 35 «Про внесення змін до Порядку погодження Фондом державного майна України, його регіональними відділеннями та представництвами розміру плати за оренду державного майна», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 року за № 147/30015, метою якого є приведення Порядку у відповідність до законодавства;
- наказ Фонду від 18 вересня 2017 року № 1464 «Про затвердження Змін до Переліку документів, які подаються орендодавцеві для укладення договору оренди майна, що належить до державної власності», відповідно до якого надається можливість орендувати державне майно нерезидентам України та спрощено доступ до оренди суб'єктам господарювання, діяльність яких підлягає ліцензуванню.

З урахуванням пропозицій заінтересованих органів суттєво доопрацьовано проект Закону України «Про оренду державного та комунального майна» (у новій редакції), розроблений на виконання пункту 33 Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 615-р, який спрямовано на погодження відповідно до вимог Регламенту Кабінету Міністрів України.

Крім того, у звітному періоді опрацьовано один проект Закону України та два проекти постанов Кабінету Міністрів України з питань оренди державного майна.

Діяльність Фонду з питань управління державним майном

Фондом здійснюється системна робота щодо управління державним майном, яке у процесі приватизації не увійшло до статутних капіталів господарських товариств, але залишилося у них на балансі; передачі об'єктів права державної та комунальної власності; відчуження та списання об'єктів державної власності; майнових відносин із суб'єктами господарювання з недержавною формою власності.

Усього в процесі приватизації до статутних капіталів господарських товариств не включено і перебувало в управлінні державних органів приватизації більш як 150 тис. об'єктів державної власності, обмежена або особливості приватизації яких встановлено законодавством.

Стосовно більш як 120 тис. об'єктів прийнято і реалізовано відповідні управлінські рішення (приватизація, передача в комунальну власність, до сфери управління органів державної влади тощо).

Відповідно до наказу Фонду від 05 березня 2001 року № 357 регіональні відділення Фонду виконують функції з управління державним майном, яке в процесі приватизації не увійшло до статутних капіталів господарських товариств, але перебуває на їх балансі, за територіальною ознакою – місцем розташування господарських товариств.

Положенням про управління державним майном, яке не увійшло до статутних капіталів господарських товариств у процесі приватизації, але перебуває на їх балансі, затвердженим спільним наказом Фонду та Міністерства економіки України від 19 травня 1999 року № 908/68 (із змінами), визначено способи управління таким державним майном.

Згідно з інформацією, внесеною регіональними відділеннями Фонду до Інформаційно-пошукової підсистеми (ІППС) Фонду «Етап-майно», станом на 01 жовтня 2017 року в державній власності перебуває 26 906 об'єктів державної власності (без урахування об'єктів, що знаходяться на тимчасово окупованій території АР Крим та м. Севастополя), які не увійшли до статутних капіталів господарських товариств у процесі приватизації.

За 9 місяців 2017 року регіональними відділеннями Фонду реалізовано управлінські рішення щодо 846 об'єктів державної власності, зокрема: передано в оренду – 11 об'єктів; передано в комунальну власність – 142 об'єкти; передано господарським товариствам на умовах договору зберігання – 80 об'єктів; приватизовано – 136 об'єктів; передано

до сфери управління міністерств та інших органів виконавчої влади – 7 об'єктів; списано – 35 об'єктів; прийнято інші управлінські рішення (знято з балансу малоквартирні житлові будинки на підставі свідчення про право власності, відшкодовано збитки тощо) – 435 об'єктів.

На підставі доручень та наказів Фонду регіональними відділеннями Фонду постійно проводиться робота щодо забезпечення збереження та належного використання державного майна, яке не увійшло до статутних капіталів господарських товариств у процесі приватизації, за результатами якої вживаються заходи стосовно захисту майнових інтересів держави, зокрема проводиться претензійно-позовна робота з метою відшкодування збитків державі внаслідок неналежного збереження та використання зазначеного державного майна.

Так, протягом 9 місяців 2017 року за результатами проведеної роботи стосовно 4 815 об'єктів державної власності, які не увійшли до статутних капіталів господарських товариств у процесі приватизації, з метою забезпечення їх збереження та належного використання надіслано звернення правоохоронним органам, Державній фінансовій інспекції України, суду – щодо 328 об'єктів, а також суб'єктам господарювання (балансоутримувачам) з метою відновлення майна, відшкодування збитків – щодо 67 об'єктів.

За 9 місяців 2017 року в установленому порядку опрацьовано 4 проекти нормативно-правових актів з питань управління об'єктами державної власності, розроблені іншими центральними органами виконавчої влади.

Управління корпоративними правами держави

Структура корпоративних прав держави

Повноваження Фонду щодо обліку корпоративних прав держави, формування і ведення Реєстру корпоративних прав держави визначені законами України «Про управління об'єктами державної власності», «Про Фонд державного майна України» та постановою Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2003 року № 1679 «Про формування і ведення Реєстру корпоративних прав держави».

Станом на 01 жовтня 2017 року в Реєстрі корпоративних прав держави обліковується 504 господарських товариства, які мають частку держави у статутному капіталі.

Держава в особі Уряду України, Фонду, міністерств та інших центральних і місцевих органів виконавчої влади здійснює управління корпоративними правами держави у 389 АТ, 88 товариствах з обмеженою відповідальністю (ТОВ) та 27 національних акціонерних компаній (НАК) і державних холдингових компаній (ДХК), створених відповідно до окремих рішень Президента України та Уряду.

Із загальної кількості господарських товариств, які мають частку держави у статутному капіталі:

259 господарських товариств (51,38 % загальної кількості) має у статутному капіталі державну частку понад 50 %, що надає державі право контролю за їх діяльністю (контрольний пакет), з яких 144 господарські товариства (28,57 % загальної кількості) мають державну частку 100 %;

121 господарське товариство (24,00 %) має державну частку у статутному капіталі розміром від 25 % до 50 % (блокуючий пакет); 124 господарських товариства (24,60 %) мають державну частку у статутному капіталі менше 25 %.

У Реєстрі корпоративних прав держави обліковується 134 АТ, засновані міністерствами, а також 17 НАК і ДХК, які не подають Фонду жодної звітності, функції з управління якими здійснюють виключно засновники – міністерства.

Фонд та його регіональні відділення здійснюють управління 316 об'єктами з корпоративними правами держави (62,69 % загальної кількості), з них з державною часткою від 50 % до 100 % – 122 об'єктами.

Міністерства та інші центральні й місцеві органи виконавчої влади здійснюють управління корпоративними правами 188 господарських товариств (37,30 % загальної кількості), з них з державною часткою більше 50 % – 137 об'єктів.

Взаємодія з органами виконавчої влади у сфері обліку корпоративних прав держави. Захист майнових інтересів держави за кордоном

Протягом 9 місяців 2017 року до Фонду надійшло 207 запитів стосовно надання інформації щодо наявності та розміру державної частки

у статутному капіталі господарських товариств, на які своєчасно надавалися інформаційні довідки, сформовані на підставі відомостей з Реєстру корпоративних прав держави, який є складовою Єдиного реєстру об'єктів державної власності.

У Фонді розроблено та функціонує автоматизована система «Юридичні особи», яка дає змогу вносити відомості про корпоративні права держави через форму вводу «КПД» (корпоративні права держави).

Зазначена система впроваджена в міністерствах та інших органах виконавчої влади, яка дає змогу органам влади щокварталу відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2003 року № 1679 подавати Фонду в електронному вигляді відомості про об'єкти державної власності, щодо яких вони виступають засновниками або здійснюють управління корпоративними правами держави, зокрема інформацію про розмір статутного капіталу, корпоративні права держави тощо.

Фонд вживає заходів щодо приведення діяльності АТ, створених до набрання чинності Законом України «Про акціонерні товариства», у відповідність до норм цього закону. Згідно з частиною другою статті 20 Закону України «Про акціонерні товариства» акції товариств існують виключно в бездокументарній формі.

Станом на 01.10.2017 бездокументарну форму існування акцій мають 153 товариства, з них 74 мають контрольний пакет акцій.

Фонд активно взаємодіє з органами державної влади та правоохоронними органами з метою захисту майнових прав держави щодо об'єктів державної власності на території України та за кордоном.

Відповідно до доручень Уряду щодо виконання Плану заходів із реалізації домовленостей, досягнутих під час експертних консультацій та зустрічі співголів Міжурядової українсько-молдовської змішаної комісії з питань торговельно-економічного співробітництва, що відбулися 14 – 15 листопада 2016 року у м. Кишинів (Республіка Молдова), за участю представників міністерств та інших органів влади України у Фонді проведено 2 наради щодо врегулювання майнових питань з молдовською стороною, а саме:

16 березня 2017 року – узгоджувальна нарада за участю представників центральних органів виконавчої влади України;

20 березня 2017 року – спільне засідання української та молдовської уповноважених робочих груп для обговорення питань щодо врегулювання майнових питань.

Протягом звітнього періоду представники Фонду взяли участь:

- » у засіданні української частини спільної міжурядової українсько-грузинської комісії з питань економічного співробітництва, яке відбулося 3 квітня 2017 року;
- » у дев'ятому засіданні Спільної міжурядової українсько-грузинської комісії з питань економічного співробітництва, яке відбулося 12 – 13 квітня 2017 року.

Стан перерахування дивідендів до державного бюджету господарськими товариствами, що належать до сфери управління Фонду

Станом на 01.10.2017 господарськими товариствами, що перебувають в сфері управління Фонду, прийнято рішення про нарахування за результатами фінансово-господарської діяльності у 2016 році дивідендів на корпоративні права держави в розмірі 915 629,5 тис. грн. До Державного бюджету України перераховано дивіденди на суму 917 101,2 тис. грн. З них з порушенням термінів перераховано дивіденди ПАТ ДАК «Національна мережа аукціонних центрів» 1,0 тис. грн та ДХК «Дніпровський машинобудівний завод» 10,28 тис. грн. Фондом було забезпечено сплату до державного бюджету зазначеними товариствами пені за несвоєчасно сплачені дивіденди у розмірі 0,027 тис. грн. Крім того, Фондом забезпечено сплату ПАТ «Миколаївська ТЕЦ» дивідендів разом з пенею на суму 271,608 тис. грн за результатами фінансово-господарської діяльності товариства у 2015 році.

Різниця між сумою нарахованих та сплачених дивідендів господарськими товариствами, управління корпоративними правами держави яких здійснює Фонд, виникла у зв'язку:

- з сплатою ПАТ «Миколаївобленерго» дивідендів у більшому розмірі, ніж прийнятий на загальних зборах акціонерів, оскільки за результатами аудиту змінився чистий фінансовий результат товариства;
- з сплатою ТОВ «Науково-виробничо-комерційне мале підприємство «Боррікс» дивідендів, хоча загальні збори акціонерів не було проведено.

Найбільшими платниками до державного бюджету дивідендів є:

- ПАТ «Турбоатом» – 400 691,709 тис. грн;
- ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» – 285 556,731 тис. грн;
- ПАТ «Центренерго» – 151 437,235 тис. грн;
- ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго» – 58 897,664 тис. грн;
- ПАТ «Миколаївобленерго» – 5 052,657 тис. грн;
- ПАТ «Науково-технічний комплекс «Електронприлад» – 3 085,411 тис. грн;
- ПАТ «Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопроект» – 1 806,253 тис. грн.

Крім того, станом на 01.10.2017, за наявною інформацією, господарські товариства, на яких до 01.05.2017 не проведено чергових загальних зборів акціонерів з незалежних від Фонду причин, до виключної компетенції яких віднесено питання розподілу прибутку товариства та затвердження розміру річних дивідендів, відповідно до абзацу восьмого частини п'ятої статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» сплатили до державного бюджету частину чистого прибутку у розмірі 11 711,215 тис. грн. Одночасно Фондом забезпечено сплату ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» частини чистого прибутку за результатами діяльності у 2015 році на суму 132,786 тис. грн та пені у сумі 36,053 тис. грн.

Отже, за оперативними даними, станом на 01.10.2017 Фонд забезпечив надходження до Державного бюджету України коштів від сплати дивідендів на корпоративні права держави, пені за несвоєчасно сплачені дивіденди та відрахування частини чистого прибутку господарських товариств, що перебувають в управлінні Фонду, на загальну суму 929 253 тис. грн.

Разом з цим у I півріччі 2017 року Фондом забезпечено нарахування та сплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2016 році ІМ «MOLDRUMUKRTRANS» SRL, що розташоване в Республіці Молдова, у сумі 3 391 USD.

Заборгованість зі сплати дивідендів, яка виникла у 2005 – 2010 роках, мають два товариства:

ВАТ «Нафтохімік Прикарпаття» (Івано-Франківська обл.) за результатами роботи у 2005 та 2006 роках має борг у сумі 8,3 млн грн;

Українсько-російське ЗАТ «Фазотрон-Україна» за результатами роботи у 2010 році має борг у сумі 499,72 тис. грн. За позовом Фонду Господарським судом м. Києва прийнято рішення про стягнення з товариства на користь Державного бюджету України заборгованості зі сплати дивідендів разом з пенею в сумі 105,32 тис. грн за несвоєчасно сплачені дивіденди.

Контроль за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів та аналіз результатів виконання покупцями взятих зобов'язань

Контроль за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів та аналіз результатів виконання покупцями взятих зобов'язань органами приватизації здійснюються на виконання вимог статей 7 та 27 Закону України «Про приватизацію державного майна», постанови Кабінету Міністрів України від 31 травня 2012 року № 487 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням зобов'язань, визначених умовами договорів купівлі-продажу об'єктів, приватизація яких проводиться на підставі рішень Кабінету Міністрів України», відповідно до Порядку здійснення контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації державними органами приватизації, затвердженого наказом Фонду від 10 травня 2012 року № 631, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 24 травня 2012 року за № 815/21127, та згідно з щоквартальними графіками перевірок, затвердженими наказами Фонду та його регіональних відділень «Про організацію щоквартальних перевірок виконання умов договорів купівлі-продажу».

Станом на 01 жовтня 2017 року загальна кількість договорів купівлі-продажу державного майна, які перебувають на обліку органів приватизації, становить 12 543 договори, у тому числі:

- пакетів акцій АТ – 1 083;
- об'єктів малої приватизації – 8 537;
- об'єктів незавершеного будівництва – 2 923

На контролі органів приватизації станом на 01 жовтня 2017 року перебуває 646 договорів (на 01 січня 2017 року перебувало 696 договорів).

За планом протягом 9 місяців 2017 року передбачалося здійснити перевірки за 498 договорами, але фактично органами приватизації здійснено контроль за 469 договорами, що становить 73 % загальної кількості договорів на контролі.

Стан виконання плану перевірок пояснюється ситуацією, яка склалася на Сході України, внаслідок чого регіональні відділення Фонду по Донецькій та Луганській областях за наявних умов не мають змоги здійснювати в повному обсязі контроль за виконанням умов низки договорів купівлі-продажу.

У звітному періоді органами приватизації перевірено 35 договорів купівлі-продажу пакетів акцій, 241 договір купівлі-продажу об'єктів малої приватизації та 193 договори купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва.

Результати інвестиційної діяльності в рамках приватизаційних процесів

Таблиця 1

За всіма групами договорів купівлі-продажу		
План до 2021 року	План на 01.10.2017	Факт на 01.10.2017
23 379,982 млн грн 2 012,996 млн дол. США 19,26 млн євро	11 968,345 млн грн 2 010,246 млн дол. США 19,26 млн євро	19 439,255 млн грн 2 066,081 млн дол. США 72 млн євро
За договорами купівлі-продажу пакетів акцій		
21 530,803 млн грн 1 938,942 млн дол. США 19,26 млн євро	10 461, 886 млн грн 1 938,942 млн дол. США 19,26 млн євро	17 562,946 млн грн 2 039,634 млн дол. США 72 млн євро
За договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва		
1 158,810 млн грн 10 тис. дол. США	1 026,571 млн грн 10 тис. дол. США	1 083,088 млн грн 27,756 тис. дол. США
За договорами купівлі-продажу об'єктів малої приватизації		
690,369 млн грн 74,044 млн дол. США	479,888 млн грн 71,294 млн дол. США	793,221 млн грн 26,420 млн дол. США

За результатами контролю невиконання умов встановлено за 45 договорів, що становить 9,6 % загальної кількості перевірених договорів.

Результати перевірок стану виконання інвестиційних зобов'язань та інших зобов'язань, виражених у грошовій формі, засвідчили, що такі зобов'язання містять 883 договори купівлі-продажу пакетів акцій, 402 договори купівлі-продажу об'єктів малої приватизації та 85 договорів купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва.

На виконання взятих зобов'язань власники приватизованих об'єктів (починаючи з 1995 року) забезпечили інвестування у підприємства України грошових коштів у сумі 19,439 млрд грн, 2,066 млрд дол. США та 72 млн євро, що в перерахунку на національну валюту становить 34,041 млрд грн, у тому числі протягом звітнього періоду – 2,023 млрд грн.

Після використання всіх можливостей досудового врегулювання спорів Фондом здійснювалися дії щодо розірвання договорів та повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність.

Станом на 01 жовтня 2017 року за 118 договорами триває претензійно-позовна робота щодо їх розірвання та повернення відчу-

жених об'єктів у державну власність (з них: 10 – пакети акцій, 17 – єдині майнові комплекси та 91 – об'єкти незавершеного будівництва).

Станом на 01 жовтня 2017 року у власність держави повернено 363 (накопичувальним підсумком) об'єкти приватизації (з яких: 87 – пакети акцій, 60 – єдині майнові комплекси і 216 – об'єкти незавершеного будівництва).

Протягом звітнього періоду у державну власність повернено 2 об'єкти незавершеного будівництва.

З урахуванням заходів, здійснених у попередні періоди, станом на 01 жовтня 2017 року повторно продано (накопичувальним підсумком) 183 об'єкти, у тому числі: 49 пакетів акцій, 31 єдиний майновий комплекс, 103 об'єкти незавершеного будівництва.

Загальна сума коштів, одержаних від продажу повернутих державі об'єктів за рішеннями судів, накопичувальним підсумком становить 109,37 млн грн. Протягом 9 місяців 2017 року повторно продано 6 об'єктів незавершеного будівництва. Сума коштів, одержана за повторний продаж у звітному періоді, становить 3,676 млн грн.

Оцінка державного майна та нормативно-правове регулювання оціночної діяльності

Фонд відповідно до повноважень, визначених законами України «Про Фонд державного майна України», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон про оцінку), здійснює державну політику у сфері оцінки майна та регулювання оціночної діяльності в Україні.

Згідно з вимогами Закону про оцінку, Методики оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 року № 1891 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 1033, із змінами), за 9 місяців 2017 року Фондом прорецензовано та підготовлено до затвердження 18 актів оцінки майна та 403 звіти про оцінку майна. Проведено стандартизовану оцінку 4 пакетів акцій АТ для продажу на аукціоні на фондових біржах та забезпечено рецензування 4 актів оцінки таких пакетів акцій.

За даними автоматизованої підсистеми «Рецензент» (далі – АПС «Рецензент»), за 9 місяців 2017 року фахівцями Фонду та його регіональних відділень прорецензовано та надано висновки стосовно 5 361 звіту про оцінку державного майна, складеного суб'єктами оціночної діяльності.

Найбільшу кількість рецензій за 9 місяців 2017 року здійснили рецензенти в регіональних відділеннях по м. Києву (541), Харківській (530), Львівській (360), Дніпропетровській (373) областях та в апараті Фонду (518).

Порівняно з відповідним періодом 2016 року загальна кількість прорецензованих звітів про оцінку майна зменшилася на 3,53 %, що свідчить про спад активності на ринку оцінки об'єктів оренди та продажу державного та комунального майна.

Упродовж звітнього періоду на ринку оцінки державного майна працювало 622 суб'єкти оціночної діяльності – суб'єкти господарювання, які надавали Фонду та органам місцевого самоврядування послуги з оцінки державного та комунального майна. Порівняно з відповідним періодом 2016 року цей показник збільшився на 12,68 %.

На виконання пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2014 року № 358 «Деякі питання реалізації положень Податкового кодексу України щодо оцінки майна» (із змінами) за письмовим зверненням суб'єкта оціночної діяльності про намір провести оцінку для цілей оподаткування Фонд забезпечує надання суб'єктам оціночної діяльності доступу до Єдиної бази даних звітів про оцінку.

Протягом звітнього періоду було опрацьовано 287 звернень суб'єктів для забезпечення їх доступу до Єдиної бази даних звітів про оцінку.

За 9 місяців 2017 року надано дозволи 113 суб'єктам оціночної діяльності на внесення відповідних корегувань/вилучення звітів про оцінку з Єдиної бази даних звітів про оцінку.

Загалом 2 911 суб'єктів оціночної діяльності мають право на надання послуг з оцінки для цілей оподаткування.

У Єдиній базі даних звітів про оцінку за звітний період зареєстровано 464 174 звіти про оцінку, складені для цілей оподаткування. Порівняно з відповідним періодом 2016 року цей обсяг збільшився на 9,84 %, що свідчить про зростання активності громадян на ринку нерухомості.

Відповідно до статті 4 Закону про оцінку Фонд здійснює методичне забезпечення оцінки майна шляхом розроблення нормативно-

правових актів з оцінки майна та надання роз'яснень щодо їх застосування, а також удосконалення законодавчого та нормативного забезпечення оцінки.

Розроблені з метою забезпечення дерегуляції у сфері оціночної діяльності проекти законів України «Про внесення змін до законодавства про оцінку майна та професійну оціночну діяльність в Україні», «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до законодавства про оцінку майна та професійну оціночну діяльність в Україні» на сьогодні знаходяться на розгляді Кабінету Міністрів України.

З метою вдосконалення методичного забезпечення інвентаризації та оцінки майна, у тому числі оцінки майна, розташованого у зоні проведення АТО та на тимчасово окупованій території АР Крим, майна державних підприємств, що підлягають перетворенню на АТ відповідно до законодавства, майна, що повертається у державну власність, Фондом розроблено проект постанови «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України». На сьогодні проект постанови доопрацьовано з урахуванням зауважень Кабінету Міністрів України та направлено на розгляд Уряду.

З метою підвищення якості послуг із проведення оцінки і запровадження законодавчих важелів, що стимулюватимуть прозорість і якість у питаннях визначення вартості об'єктів оцінки у випадках, передбачених Податковим кодексом України, розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року № 1440 і від 21 серпня 2014 № 358». На сьогодні проект постанови доопрацьовано з урахуванням зауважень Кабінету Міністрів України та направлено на розгляд Уряду.

З метою приведення нормативно-правових актів Фонду у відповідність до законодавства України протягом звітнього періоду розроблено та прийнято 9 наказів Фонду з питань оцінки майна та оціночної діяльності.

На сьогодні залишаються актуальними такі проблемні питання у сфері оцінки:

- ▶ регулювання інвентаризації, оцінки майна, що вноситься до статутного капіталу АТ, які створюються в процесі приватизації (корпоратизації), у тому числі майна, що знаходиться на території, на якій проводиться антитерористична операція, та окупованій території України;
- ▶ підвищення якості послуг із проведення оцінки, запровадження законодавчих важелів, що стимулюватимуть прозорість та якість у питаннях визначення вартості об'єктів оцінки у випадках, передбачених Податковим кодексом України;
- ▶ запровадження правової можливості здійснення професійного контролю за оцінкою майна для цілей оподаткування та удосконалення ведення Єдиної бази звітів про оцінку;
- ▶ дерегуляція процедури реєстрації інформації про оцінювачів у Державному реєстрі та зменшення кількості документів, необхідних для реєстрації в Державному реєстрі.

Для вирішення зазначених проблемних питань Фондом здійснюється розроблення відповідних нормативно-правових актів з питань оцінки.

Законодавче забезпечення процесів приватизації та управління державною власністю

Фонд постійно працює над удосконаленням законодавства України з метою подальшого розвитку процесу реформування відносин власності та управління об'єктами державної власності.

Системна та комплексна робота з удосконалення законодавства спрямована на приведення його норм у відповідність з вимогами часу, пріоритетами та стратегією держави щодо розпорядження, управління та роздержавлення майна.

З метою забезпечення проведення реформи у сфері приватизації, ефективності продажу об'єктів Фондом у співпраці з іншими органами влади, зокрема Мінекономрозвитку, Офісом реформ Кабінету Міністрів України, Стратегічною групою радників з підтримки реформ в Україні, міжнародними експертами та громадськістю розроблено проект нової редакції Закону України «Про приватизацію державного майна» (далі – проект закону).

У проекті закону зібрано провідний європейський досвід, проаналізовано практику української приватизації попередніх років, передбачається об'єднання положень всіх приватизаційних законів в один, а також удосконалення самої процедури приватизації. Серед іншого, проектом закону передбачається нова спрощена класифікація об'єктів приватизації (об'єкти великої приватизації та об'єкти малої приватизації), визначення порядку прийняття рішення про приватизацію, вимог до формування переліків об'єктів приватизації; розширюється коло об'єктів, які можуть підлягати приватизації, посилено захист прав інвесторів. Порівняно з чинною на сьогодні процедурою приватизації проектом закону значно скорочуються терміни її проведення (на 6-12 місяців), уніфікуються процедури продажу різних типів об'єктів тощо.

За результатами розгляду Національною радою реформ при Президенті України та наради за участю фахівців Міністерства економічного розвитку і торгівлі України в Адміністрації Президента проект закону було доопрацьовано. 18 вересня 2017 року на засіданні Уряду проект закону схвалено та 19 вересня 2017 року зареєстровано у Верховній Раді України за № 7066.

04 жовтня 2017 року проект закону розглянуто на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики та рекомендовано Верховній Раді України прийняти його в першому читанні за основу. 09 листопада 2017 року проект закону прийнято Верховною Радою України у першому читанні.

За результатами розгляду пропозицій та зауважень до проекту Закону України «Про приватизацію державного майна», висловлених на засіданні Кабінету Міністрів України 04 липня 2017 року Першим віце-прем'єр-міністром України – Міністром економічного розвитку і торгівлі України Кубівим С. І., для синхронізації норм із проектом Закону України «Про приватизацію державного майна» Фондом розроблено проект Закону України «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі».

Метою законопроекту є забезпечення ефективного продажу банків, у капіталізації яких взяла участь держава, шляхом отримання Міністерством фінансів України рекомендацій для проведення конкурсу з такого продажу від обраного Міністерством фінансів України міжнародно визнаного радника. Проектом закону пропонується внести зміни до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо непоширення його дії на випадки, коли предметом закупівлі є послуги, що надаються радником з продажу пакетів акцій банків, у капіталізації яких взяла участь держава.

Законопроект зареєстровано у Верховній Раді України 04 вересня 2017 року за № 7067.

На виконання протокольного рішення Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності Фондом у звітному періоді розроблено проект Закону України «Про внесення змін до статті 128 Земельного кодексу України». Метою законопроекту є узгодження норм Земельного кодексу України із Законом України «Про приватизацію державного майна». За результатами правової експертизи і на врахування зауважень Міністерства юстиції України проект Закону України отримав назву «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо продажу земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти, які підлягають приватизації).

На сьогодні законопроект погоджено із заінтересованими органами та готується до подання на розгляд Уряду.

Розроблені відповідно до доручень Прем'єр-міністра України з метою вирішення питань ліквідації збиткових та непрацюючих державних підприємств проекти законів України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо списання безнадійного податкового боргу державних підприємств)» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо спрощення порядку ліквідації державних підприємств)» подано на розгляд Уряду.

З метою приведення у відповідність до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», Закону України «Про Кабінет Міністрів України», Закону України «Про державну службу» Фондом розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Фонд державного майна України». На сьогодні проект закону надіслано на правову експертизу Міністерству юстиції України.

Протягом звітнього періоду Фондом розроблено 1 509 проектів організаційно-розпорядчих та нормативно-правових актів, з яких 33 проекти нормативно-правових актів подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України (пройшов державну реєстрацію 31 акт), та 42 проекти актів Уряду.

Діяльність щодо запобігання корупції

Фондом протягом звітнього періоду 2017 року проведено організаційну роботу щодо подання до 01 квітня 2017 року суб'єктами декларування електронних декларацій за 2016 рік. З цією метою згідно з положеннями Закону України «Про запобігання корупції», зокрема, стосовно заходів фінансового контролю, працівників Фонду ознайомлено з системою електронного декларування та надано консультації з питання подання декларації до Єдиного державного реєстру декларацій.

Крім того, стосовно 4 осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком, було проведено спеціальну перевірку.

Відповідно до завдань і заходів з виконання Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 – 2017 роки Фондом розроблено та затверджено План заходів щодо запобігання і протидії корупції в апараті Фонду на 2017 рік (далі – План), згідно з вимогами якого здійснюється постійний моніторинг виконання структурними підроз-

ділами Фонду заходів, передбачених Планом, зокрема щодо питань урегулювання конфлікту інтересів, обмеження роботи близьких осіб.

Розроблено плани щодо запобігання та протидії корупції у регіональних відділеннях Фонду. Також запроваджено щоквартальне звітування регіональними відділеннями Фонду про виконання цих планів та життя практичних заходів із запобігання і протидії корупції.

Особи, які претендують на зайняття посад державних службовців, попереджаються про спеціальні обмеження, встановлені законами України «Про державну службу», «Про запобігання корупції».

На офіційному веб-сайті Фонду постійно функціонує рубрика «Антикорупційна діяльність», яка інформує громадськість про вжиті Фондом антикорупційні заходи та містить нормативні документи з цього питання. З метою забезпечення відкритості та прозорості діяльності регіональними відділеннями Фонду здійснюється постійна актуалізація інформації, розміщеної на своїх веб-сайтах. Крім того, регіональні відділення Фонду публікують матеріали та документи за результатами своєї роботи, а також власні тематичні статті з актуальних питань діяльності.

У Фонді діють механізми повідомлення про порушення антикорупційного законодавства, зокрема, є електронна скринька VB@spfu.gov.ua, телефонна лінія за номером 044 285-12-74, факс 044 286-79-85 та поштова скринька, яка знаходиться безпосередньо біля прохідної Фонду.

Співпраця Фонду з міжнародними організаціями та Європейським Союзом

Протягом звітного періоду Фонд здійснював співпрацю з міжнародними організаціями, Європейським Союзом (ЄС), представниками державних органів інших країн та потенційними інвесторами.

Основою відносин між Україною та ЄС є Угода про асоціацію між Україною та ЄС (далі – Угода), яка передбачає підтримку демократичних та економічних перетворень в Україні, а також зміцнення співпраці між ЄС та Україною. З метою реалізації положень цієї Угоди українською та європейською сторонами розроблено Порядок денний асоціації Україна – ЄС, в рамках якого Фонд залучений до виконання заходів щодо розвитку відкритих, конкурентних та прозорих правил і процедур приватизації та їх імплементації відповідно до найкращих практик ЄС, а також зміцнення корпоративного управління, зокрема, на державних підприємствах, включаючи реструктуризацію державних підприємств, зміцнення управління державною власністю та перегляд системи державних субсидій. Фонд щокварталу звітує Кабінету Міністрів України про виконання зазначених положень.

На виконання Плану заходів з реалізації домовленостей, досягнутих під час першого засідання Комітету асоціації Україна – ЄС, Фонд щомісяця інформує Кабінет Міністрів України про проведення приватизації відповідно до міжнародних стандартів.

З метою виконання умов Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором від 22.05.2015 для отримання третього траншу макрофінансової допомоги ЄС представники Фонду постійно беруть участь у засіданні Робочої групи з питань прискорення реформи корпоративного управління НАК «Нафтогаз України».

У рамках співробітництва з міжнародними організаціями, членом яких є Україна, Фонд щопівроку надає до Єдиного державного реєстру міжнародних організацій, членом яких є Україна, уточнену інформацію стосовно членства України в міжнародних організаціях.

Протягом 9 місяців 2017 року Фонд підготував та надав Кабінету Міністрів України для зустрічі Прем'єр-міністра України з представниками Міжнародного валютного фонду (МВФ), Європейського банку реконструкції та розвитку, Світового банку та послом США в Україні інформаційно-аналітичні матеріали стосовно питань приватизації об'єктів державної власності.

Також Фонд щомісяця надає Міністерству фінансів України інформаційні матеріали про стан виконання плану заходів з реалізації Листа про наміри Уряду України і Національного банку України до МВФ та Меморандуму про економічну та фінансову політику від 2 березня 2017 року.

У травні 2017 року у Фонді відбулася зустріч керівництва Фонду з представниками місії Європейського департаменту МВФ, на якій обговорювалися питання Меморандуму про економічну та фінансову політику, до виконання яких залучено Фонд, зокрема: класифікація (групування) усіх державних підприємств, ліквідація державних підприємств, удосконалення законодавчої бази, розширення кола підприємств на приватизацію, приватизація великих та малих державних підприємств і дрібних активів, а також необхідність прийняття проекту Закону України «Про приватизацію державного майна».

З метою залучення міжнародної технічної допомоги Фонд направив на адресу Мінекономрозвитку 6 пропозицій щодо визначення регіональних та галузевих пріоритетів.

Також Фонд направив на адресу Національного агентства України з питань державної служби (далі – Нацдержслужба) 1 заяву на отримання зовнішньої допомоги ЄС у рамках програми TAIEХ та 2 заявки – у рамках програми TWINNING. Станом на кінець жовтня 2017 року заявки у рамках програми TWINNING перебувають на розгляді Нацдержслужби, проте одна з них втратила актуальність, заявка в рамках програми TAIEХ була відхилена.

Фонд щокварталу звітує Мінекономрозвитку та Міністерству фінансів України стосовно отримання та використання грантів, реципієнтами яких є бюджетні установи.

З метою безумовного дотримання антикорупційного законодавства Фонд у процесі виконання своїх повноважень співпрацює з Національним агентством з питань запобігання корупції та іншими спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції.

Крім того, Фонд надав заключний моніторинг Проекту «USAID – фінансування зростання/ Замовлення на роботу № 18: приватизація державних підприємств в Україні» Мінекономрозвитку.

На початку 2017 року Агентство США з міжнародного розвитку (далі – USAID) проінформувало Фонд про запуск нової трирічної донорської програми підтримки приватизації в Україні (SPIGOT), яка надається Фонду, фінансується USAID і спрямована на підтримку приватизації, покращення корпоративного управління та проведення організаційної та кадрової оцінки Фонду. У рамках цього проекту в липні 2017 року між Фондом та компаніями Deloitte Consulting Overseas Projects LLC і ТОВ «Делойт і Туш» було підписано Меморандум про співробітництво (далі – Меморандум), яким передбачено підвищення компетентності Фонду, а також надання допомоги у підготовці 6 енергетичних компаній і ПАТ «Центрэнерго» до приватизації.

Перший етап реалізації Меморандуму – підвищення компетентності Фонду – проведено ТОВ «Делойт і Туш» у серпні 2017 року. У рамках цього етапу в серпні 2017 року для співробітників Фонду, які безпосередньо беруть участь у процесі приватизації, було проведено тренінг «Кращі світові практики приватизації».

У серпні 2017 року керівництву Фонду було повідомлено, що за результатами переговорів з Урядом України прийнято рішення щодо зупинки фінансування проекту SPIGOT.

На 2-му засіданні Румунсько-української спільної комісії з питань економічного, промислового та науково-технічного співробітництва, яке відбулося у липні 2017 року у м. Бухарест (Румунія), взяв участь заступник Голови Фонду Ю. Нікітін, де презентував 23 найбільш інвестиційно привабливих об'єкти, що плануються до приватизації у 2017 – 2018 роках. Також на засіданні румунську сторону було ознайомлено зі змінами у законодавстві України щодо приватизаційних процедур та надано інформацію про механізми проведення відкритих конкурсів і запрошено румунських інвесторів до участі у приватизації українських підприємств.

У разі створення робочої групи для узгодження способів вирішення питання будівництва Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд заступник Голови Фонду підтвердив готовність Фонду взяти участь у зазначеній вище робочій групі.

З метою поширення інформації про об'єкти державної власності, які пропонуються до приватизації протягом звітного періоду, керівництву Фонду взяло участь у роботі:

Установчого засідання української частини українсько-нідерландської ділової ради, яке відбулося 20.07.2017 у м. Києві;

Українсько-білоруського економічного форуму, який відбувся 21.07.2017 у м. Києві;

П'ятого економічного форуму Україна-Корея, який відбувся 28.07.2017 у м. Києві;

Ювілейному X Міжнародному інвестиційному форумі «Таврійські горизонти: співпраця, інвестиції, економічний розвиток», який відбувся 29 – 30 вересня 2017 року у м. Каховка.

У звітному періоді для моніторингу виконання домовленостей, досягнутих під час переговорів Президента України і Прем'єр-міністра України з офіційними особами інших держав, Фондом підготовлено звіт щодо питань врегулювання прав власності України і Республіки Молдова на об'єкти, які розташовані на їх території.

Також Фондом підготовлено та надано Міністерству закордонних справ України інформацію про результати виконання письмових директив, вказівок і технічних завдань офіційними делегаціями та представниками Фонду на міжнародних консультаціях, переговорах, конференціях, сесіях органів міжнародних організацій, засіданнях міжурядових комісій та інших органів за I півріччя 2017 року.

Протягом звітного періоду організовано та проведено 41 зустріч керівництва Фонду з 98 іноземними представниками з 18 країн світу, а саме: США, Туреччина, Латвія, Франція, Канада, Молдова, Німеччина, Австрія, Російська Федерація, Китайська Народна Республіка, Литовська Республіка, Іспанія, Словаччина, Японія, Грузія, Велика Британія, Ізраїль та Польща.